

Rozcestník – informace o cizincích a pro cizince v době koronavirové krize

Koronavirová krize dopadá na různé skupiny obyvatel českých měst a obcí odlišným způsobem, také i cizinci v nich pobývající čelí řadě **specifických komplikací**. V první řadě **jazykové bariéry**, která mnohdy zabraňuje včasnému a spolehlivému přenosu informací týkajících se vládních opatření a pokynů pro ochranu osobního i veřejného zdraví, což může mít negativní dopady na celkovou efektivnost zavedených preventivních opatření, jelikož část populace nebude z důvodu jazykové bariéry dodržovat nařízená opatření sloužící k ochraně zdraví celé populace. **Pobytové a pracovní-právní opatření**, jakož i **omezení přeshraničního pohybu** zase výrazně dopadají na stabilitu jejich situace a v neposlední řadě se rodiny cizinců se slabší znalostí češtiny musejí vypořádávat s **nároky vzdělávání na dálku**. Informování cizinců a povědomí obcí a měst o jejich situaci je tak důležitou součástí efektivního řízení krizového stavu, a stejně tak pro předcházení rizik do budoucna. Následující text shrnuje klíčové zdroje o cizincích a pro cizince, včetně odkazů na relevantní zdroje, kontaktní místa a materiály, zahrnující jak veřejné instituce, tak neziskový sektor. Protože se situace stále dynamicky vyvíjí, je především třeba sledovat aktuální informace.

Obecně o opatřeních vlády a Ministerstva vnitra + rozcestníky

- [Základní rozcestník](#) informací týkající se nejaktuálnějších informací ohledně pobytu, pohybu, práv a povinností cizinců v ČR v souvislosti s koronavirovou pandemií jsou k nalezení na dedikovaných stránkách Ministerstva vnitra (CZ, EN). Na anglické mutaci stránek Vlády ČR lze najít [informace o většině aktuálních opatřeních](#), která se dotýkají všech osob pobývajících na území ČR. Obecné i tematicky specifické informace celostátní platnosti v anglické verzi lze rovněž nalézt na stránkách [města Brno a hl. m. Prahy](#), přičemž na uvedených stránkách hl. m. Prahy lze nalézt tyto informace i v dalších jazykových mutacích (VI, UK, RU).
- Užitečným kanálem je stránka aktualit Konsorcia nevládních organizací pracujících s migranty, jež přehledným způsobem přináší [aktuality v otázkách pobytu a pohybu cizinců](#) na území Česka. [Průběžně aktualizovaná shrnutí](#) současných opatření a možností státní podpory pro cizince jsou na stránkách nevládní organizace Sdružení pro integraci a migraci (SIMI). Na stejném místě jsou k dispozici i informační materiály v různých jazykových mutacích (CZ, EN, RU, VI, MN). Síť integračních center SUZ MV je nakonec [rozcestníkem na jednotlivá centra](#), která rovněž sdílí a/nebo produkují vlastní informační materiály v různých jazykových variantách. Více-jazyčné informace a služby nabízí dále většina nevládních organizací pracujících v cizinci ve Vašem regionu, obraťte se tedy případně na ně, zde je [adresář](#) spravovaný Ministerstvem vnitra.

Infolinky + překlady

- Důležitým nástrojem jsou informační linky s operátory odpovídajícími na otázky týkající se cizinců, jakož i nabídky tlumočení a překládání. Ministerstvo vnitra provozuje [infolinky](#) pro dotazy související s cestováním za nouzového stavu v několika jazycích (CZ, EN, RU, IT), stejně tak i speciální emailovou schránku pro dotazy související se současnou činností OAMP: pobyty@mvcv.cz. Tlumočení a překlady poskytují rovněž krajská [Integrační centra](#) (CPIC).
- Operátoři [infolinek](#) celorepublikové sítě Charita Česká republika poskytují aktuální informace, asistenci a tlumočení cizincům ve (VI, UK, MN), na téže stránce jsou umístěny rovněž letáky v příslušných jazycích informující o této činnosti. Organizace [La Strada](#) nabízí poradenství a infolinky pro cizince nacházející se v situaci, kdy jsou ohroženi vykořisťováním ze strany zaměstnavatele (CZ, EN, RO, RU, BG).

Zdravotní informace

- Stránky Ministerstva zdravotnictví nabízí v [angličtině](#) přehled důležitých informací ohledně hygieny, prevence, karanténních pravidlech a dalších zdravotních informací. Nabízí rovněž [leták](#) o koronaviru (CZ, EN, DE, IT). K dispozici jsou rovněž návody na používání roušky ([EN](#), [RU](#), [UK](#), [VI](#)).

Pracovně – právní informace a možnosti podpory

- Základním informačním rozcestníkem je sekce [zahraniční zaměstnanost](#) na webových stránkách MPSV. Ministerstvo rovněž uveřejnilo manuál pro zaměstnavatele k programu Antivirus v [angličtině](#) a sumarizující informace v ([EN](#), [DE](#), [RU](#), [UK](#)). Vedle toho i dokument uvádějící pracovně-právní kontext současné situace v ([CZ](#), [EN](#), [DE](#), [RU](#), [UK](#)). Organizace OPU zhotovila v češtině i angličtině [shrnutí pracovně-právních informací](#) pro cizince, které zahrnují jak jejich možnosti z hlediska univerzálně platných opatření, tak těch, které se týkají přímo cizinců.

Vzdělávání

- Národní pedagogický institut poskytuje prostřednictvím koordinátorů krajských center zdarma [překladatelské a tlumočnické služby](#). V již zhotovené podobě mimo jiné sdílí na stránce v příloženém odkazu v mnoha jazykových mutacích:
 - Schéma na uvolnění škol a školských zařízení (14 jazyků)
 - Harmonogram uvolňování opatření v oblasti školství (14 jazyků)
 - Čestné prohlášení o neexistenci příznaků virového infekčního onemocnění (13 jazyků)
 - Opatření k zápisům do MŠ pro školní rok 2020/2021 (7 jazyků)
 - Opatření k zápisům do ZŠ pro školní rok 2020/2021 (12 jazyků)
 - Soubor tipů pro rodiče při vzdělávání na dálku (14 jazyků)
 - Informace pro školy a jejich komunikaci s rodiči, jak mají spolupracovat se školou v době distančního vyučování (14 jazyků)
 - Seznam on-line zdrojů pro učení pro práci žáků cizinců on-line včetně odkazů (14 jazyků)

Tlumočení a překlady v oblasti vzdělávání rovněž poskytují krajská [Integrační centra](#) a [META o.p.s.](#) Řada organizací rovněž nabízí **možnosti distančního doučování žáků cizinců**, přehled najdete na [této stránce](#).

Další užitečné odkazy

- [Covidinfo.cz](#) – Informace o koronaviru a současných opatřeních ve vietnamštině
- [Pravovrouse.cz](#) - vybrané právní otázky a dokumenty spojené s cizineckým právem v angličtině
- [Frank Bold](#) - On-line právní podpora v době pandemie koronaviru, která umožňuje klást online dotazy právníkům (CZ, EN)

Zpracováno Ondřejem Novotným, Člověk v tísni (ondrej.novotny@clovekvtsni.cz)